

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

(Мінприроди України)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035; тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № _____

Верховна Рада України

Щодо створення Чорнобильського
біосферного заповідника

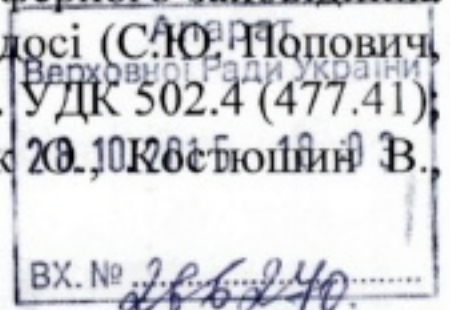
Міністерство екології та природних ресурсів розглянуло звернення народних депутатів України Сольвара Р.М., Безбаха Я.Я., Матвійчука С.Л. та Мельничука І.І. від 17.09.2015 № 299 щодо необхідності ретельного вивчення обставин та доцільності створення Чорнобильського біосферного заповідника на території зони відчуження, надіслане Головою Верховної Ради України листом від 09.10.2015 № 11/10-318, і повідомляє.

Створення біосферного заповідника на території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (далі – Зона) триває вже більше 10 років. Протягом цього часу питання створення заповідної території опрацьовувалося науковцями і громадськістю, приймалися відповідні рішення у Верховній Раді України.

Ще у 1993 році П. Устименко, С. Попович та Я. Мовчан (Устименко П. Зелені раритети зони відчуження / П. Устименко, С. Попович, Я. Мовчан // Ойкумена. Укр. екол. вісник. – 1993. – № 2. – С. 22–24.) підняли питання про доцільність створення Поліського радіологічного біосферного заповідника, який охоплював би забруднені території як наукові полігони, України, Білорусі та Росії. Л. С. Балашов і Л. І. Францевич із Н. І. Шерстюк висловили свої погляди щодо розширення мережі природоохоронних об'єктів у зоні відчуження ЧАЕС (Балашов Л. С. Про можливість та доцільність створення заповідника на радіаційно-забрудненій території поза межами 30-км зони Чорнобильської АЕС / Л. С. Балашов, Л. І. Францевич // Проблеми становлення і функціонування новостворених заповідників: матеріали наук.-практ. конф. (Гримайлів, 12-15 червня 1995 р.). – Гримайлів, 1995. – С. 106-107). У 2005 році громадська організація «Зелена Україна» виконала проект «Підготовка наукового обґрунтування створення нового заповідного об'єкта – біосферного заповідника «Чорнобильська зона». Ця ідея залишається актуальною й досі (С.Ю. Попович, Мережа природно-заповідного фонду Чорнобильської зони. УДК 502.4 (477.41); Природно-заповідний фонд Київської області / [Василюк В.В., Косцюшин В.В.,

0034227

М2 Мінприроди
№5/1-9/13215-15 від 23.10.2015

Норенко К. та ін.]. – К.: НЕЦУ, 2012. – 338 с.; Фурдичко О.І., Коніщук В.В., Ландін В.П., Мороз В.В. Радіаційне забруднення лісів і перспектива їх охорони у контексті біосферного заповідника «Чорнобильський»: збірник матеріалів науково-практичної конференції в рамках міжнародного форуму «Довкілля України» «Радіоекологія-2013. Чорнобиль-Фукусіма. Наслідки»; тощо).

Мережа природоохоронних територій вже функціонує на території Зони. До неї входять загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Чорнобильський спеціальний» площею 48870 гектарів, гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Іллінський» площею 2131,0 гектарів, інші території та об'єкти площею близько 220 гектарів. Тобто більше 20 % площі проєктованого біосферного заповідника вже має природоохоронний статус.

Як зазначалося у попередньому листі Мінприроди, наприкінці 2013 року Мінприроди активізувало роботу щодо створення Чорнобильського біосферного заповідника (далі – Заповідник), схваливши відповідне клопотання Національного екологічного центру України, утворивши робочу групу, організувавши низку нарад за участі вчених НАН України, Державного агентства з управління зоною відчуження, інших заінтересованих установ та організацій, забезпечивши виконання науково-дослідної роботи «Розроблення матеріалів до проєкту створення Чорнобильського біосферного заповідника».

Матеріали Проєкту створення Заповідника та відповідний проєкт Указу Президента України погоджено усіма передбаченими законодавством організаціями, а саме: Державним агентством України з управління зоною відчуження, Іванківською та Поліською районними державними адміністраціями, головним управлінням Держкомзему в Київській області, Мінфіном, Мінекономрозвитку, Мінагрополітики, Київською облдержадміністрацією, Держземагентством, НАНУ, отримано позитивний висновок Мін'юсту.

До складу Заповідника **не заплановано включати 10-ти кілометрову зону**, території, на яких розташовані промисловий майданчик ДСП «Чорнобильська АЕС», комплекс «Вектор», ПЗРВ «Буряківка», «ІІІ-я черга ЧАЕС», «Підлісний», та інші виробничі об'єкти, транспортні шляхи.

Варто наголосити, що проєктом Указу Президента України і всіма обґрунтовуючими документами **не передбачено змінювати статус зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення**. Діяльність Чорнобильського біосферного заповідника буде здійснюватися з урахуванням Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Оскільки Законом України «Про природно-заповідний фонд України» не зобов'язано забезпечити проживання населення на території біосферних заповідників, а Законом України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» заборонено присутність населення в Зоні, зміни у цьому питанні після створення Заповідника не буде.

Забезпечення підтримки та підвищення бар'єрної функції Чорнобильської зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового)

відселення, стабілізації гідрологічного режиму та реабілітації територій, забруднених радіонуклідами визначено одним із першочергових завдань Заповідника. Тому загрози національній, економічній та екологічній безпеці у зв'язку з утворенням Заповідника не буде.

Одночасно повідомляємо, що Мінприроди не вносило пропозицій щодо ліквідації ДАЗВ та реорганізації низки державних підприємств, які спеціалізуються на радіаційній безпеці та поводженні з радіоактивними відходами в зоні відчуження. Заповідник планується створити на базі лісгосподарських підрозділів ДСП «Чорнобильський спецкомбінат».

Разом з тим, у зв'язку із наявністю великої кількості недостовірної інформації з вищезазначених питань, Мінприроди відкликає проект Указу Президента України «Про створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника» з Кабінету Міністрів України для додаткового обговорення з науковцями та громадськістю.

Народних депутатів України поінформовано.

В.о. Міністра

С.І. Курикін

